

ТЕМА НА БРОЯ: НАВОДНЕНИЯТА

ПРИРОДНАТА СТИХИЯ ОТНОВО УДАВИ СТРАНАТА

Даниела Конова, председател на УС на Асоциацията на българските застрахователи

КЪЩИ ИЗЧЕЗВАТ ПОД ВОДАТА, ХОРАТА СЕ УПОВАВАТ НА ДЪРЖАВАТА

(Продължава от стр. 4)

- Какви са тенденциите, ще има ли задължително застраховане на домашното имущество със закон?

- По тази тема се даде гласност през месец февруари, когато АБЗ по инициатива на Комисията по бедствия и аварии към парламента беше поканена да изрази своята позиция. Междувременно обаче се появ

- След като държавата разполага с нужните средства да обезщети пострадалите, смятам, че тя в известен смисъл подългва хората. Те от своя страна продължават да вярват и се надяват, че ако се случи природно бедствие, ще имат държавно обезщетение, а не мислят за имотите си като отговорни стопани.

Мисля, че ще е нужно доста време държавните мъже да бъдат убедени и да направят ясен паралел между двата полюса - докъде трябва да се простира държавата и от къде се наместват частните интереси. В момента обаче е много актуална темата за соци-

виха и други тези за доброволност или за създаване на доброволно пулово образование от отделни застрахователни компании, които да покриват тези рискове. Това, което УС на АБЗ многоократно е казвал е, че каквото и решение да се вземе, то трябва да се подкрепи от всички компании, които ще участват в такова сдружение, да има пълно единомислие и ще се изпълняват поетите ангажиманти в дългосрочен период. От друга страна, такова решение се нуждае и от политическа подкрепа, за да не се допуска колебаещо се законодателство в сферата на обезщетяването при катастрофични рискове.

- Застрахователният бизнес среща ли подкрепата на държавата или, напротив, държавата все още поема ангажимента да обезщетява гражданините при евентуални природни бедствия?

Обнадеждаващо е все пак, че на последното заседание на междуправителствената комисия по бедствия и аварии, ръководено от г-жа Емел Етем, бе изразено становище, в което се говори в перспектива за защита на населението, а не за обезщетяване за изминалата година е 31 март т.г. След като се получат тези справки, би могло да се направи анализ спрямо щетите през 2004 г. и 2003 г., но това с по-прецисна статистика може да стане в средата на месец май. Обично би следвало да се очаква ръст на щетите, тъй като повечето компании имат склонност към застрахователни договори със застъпление на катастрофична клауза. За нея имаше пълното основание през изминалата година. Освен увеличения размер на изплатените обезщетения за имущество ще бъде констатирано и увеличение на получените обезщетения от превозници.

Интервю на ИЛЕАНА СТОЯНОВА

риска от земетресение, а последователно да се включват допълнително и рисковете от наводнения, бури, свличане на земни маси.

В същата комисия беше взето решение за провеждане през втората половина на месец май на кръгла маса по темата. В нея ще участват освен български застрахователи и представители на Световната банка като институция, която би подкрепила реализирането на подобен проект. Така че в момента АБЗ е в процедура на подготовкa на този форум. Ще бъдат поканени също и представители на асоциациите на застрахователите от други балкански страни, които дискутират тази тема - Румъния и Гърция.

- Имате ли информация за квотата на щетите в имущественото застраховане за 2005 година?

- За съжаление обобщените резултати на застрахователните компании още не са ясни, тъй като нормативният срок за представяне на отчети и баланси в КФН за изминалата година е 31 март т.г. След като се получат тези справки, би могло да се направи анализ спрямо щетите през 2004 г. и 2003 г., но това с по-прецисна статистика може да стане в средата на месец май. Обично би следвало да се очаква ръст на щетите, тъй като повечето компании имат склонност към застрахователни договори със застъпление на катастрофична клауза. За нея имаше пълното основание през изминалата година. Освен увеличения размер на изплатените обезщетения за имущество ще бъде констатирано и увеличение на получените обезщетения от превозници.

Интервю на ИЛЕАНА СТОЯНОВА

ЗАДОЧЕН СЕМИНАР

И до днес темата за организацията и експертизата на застрахователните архиви не е достатъчно развита, поради което си поставихме за задача накратко да разгледаме този проблем, законовата база, върху която се изгражда, както и методологията при архивиране на застрахователните документи. С оглед на това се върнахме назад в историята към комплектуваните фондове в държавните архиви, свързани със застрахователната дейност. „Да се застраховаме“, „Бели пари за черни дни“, „Препочтий своето пред чуждото“, „Едно средство за сигурно обогатяване“... Така някогашните застрахователи са призовавали хората да се застраховат... И са имали безспорен успех.

КОМПЛЕКТОВАНЕ, ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ

Това намираме в „Пътеводителите по фондовете на държавните архиви“ на Централния държавен исторически архив и на Централния държавен архив на Република България. Тогава са били приети на съхранение документалните фондове на едни от първите застрахователни дружества като „Първо Българско застрахователно дружество България“. Едно мощно дружество, за което се казва, че „притежава големи фондове и имоти“, негови са сградите на бул. „Цар Освободител“ №6, включително хотел „България“, концертната зала и прочие“. Да не се впускат в изреждане на множеството застрахователни дружества, създадени през периода 1891-1946 г., но не можем да отминем такива като „Балкан живот“, „Виктория“, „Български Юнион“, „Общо българско застрахователно дружество „Орел“, „Народна взаимопомагателна коопeração „Задруга“, „Испански феникс“ и др. Дължи сме да отбележим и фонда на „Държавен надзор върху частните застрахователни предприятия“, който е действал в периода от 1908 г. до 1946 г., преди да бъдат одържавени застрахователните дружества. Интересна е структурата и пълнотата на тези фондове, свързани с организирането на застраховането в България и създаването по предложение на Андрей Ляичев Закон за застраховането със следните ръководни органи - Държавен надзор със съвет и дирекция към него. Оттук следва една класификационна структура на фонда (която от днешна гледна точка е доста непълна), в която са включени следните раздели: материали по образуването на Държавния надзор; материали на ръководните органи; документи от разпоредителен характер; книга на акционерите; счетоводна книга.

И тъй като фондовете са били комплектувани преди тридесет и повече години, архивистите тогава са счели за необходимо да вземат документите, които в най-пълна степен отразяват създаването на застрахователните дружества, на Държавния надзор и най-вече на материалите по Закона за застраховането. Интересно е и това, че са запазени акционерните книги, материалите по различните видове застраховки, нотариалните актове на сгради, в които са помещавали застрахователните дружества, упътвания и тарифи по застраховките и документи от различните видове застраховки. По-интересни от тях са застраховки „Военен и авиационен риск“, „Риск при земетресение“, „Злополука“, „Автомобили“, „Кражба“, „Гражданска отговорност“, „Транспорт на суход и по вода“, „Живот“, „Пожар“, „Еврейски спестявания“, „Против нещастни случаи“ и др.

Днес вече няма застраховки като „Военен риск“ при животозастрахователната общност. Застраховките са правени през мирно време, обаче вероятността от война, надвиснала над България, е карала застрахователите да питат хората биха ли се застраховали при: вероятност от изгубване на война; вероятност лицето да вземе участие във война; вероятност за смърт при непосредствено участие.

Друга интересна застраховка е т. нар. „Задължителна застраховка на добърък“. След Ньойския договор са сравнявали Царство България с европейска Швейцария. България е имала 10 314 020 хектара обработваема земя и изключително развито скотовъдство. Тогава е имало задължителна застраховка на работния добърък - коне, мулета, магарета, говеда, биволи, овце, ко

БРОКЕРИТЕ ВСЕ ПО-ОСЕЗАТЕЛНО ПРИСЪСТВАТ НА ПАЗАРА

● Премиийният приход, събран от лицензираните посредници през 2005 г., надхвърля сумата от 195 млн. лева

Под това заглавие и подзаглавие на стр. 7 на миналия брой на в. „Застраховател“ бе публикуван анализът на Йорданка Стефанова и Калин Димитров. По технически причини в него не успяхме да публикуваме таблицата с данните, която показва състоянието на брокерския застраховател и участието на отделните посредници в него. Предлагаме ви я в този брой.

ПРЕМИИЕН ПРИХОД ПО ВИДОВЕ ЗАСТРАХОВКИ

№ по ред	Фирма	ЗАСТРАХОВКА "ЗЛОПОЛУКА"	ЗАСТРАХОВКА "ЗАБОЛЯВАНЕ"	ЗАСТРАХОВКА НА СУХОПЪТНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА, БЕЗ РЕЛСОВИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА	ЗАСТРАХОВКА НА РЕЛСОВИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА	ЗАСТРАХОВКА НА ЛЕТАТЕЛНИ АПАРАТИ	ЗАСТРАХОВКА НА ПЛАВАТЕЛНИ СЪДОВЕ	ЗАСТРАХОВКА НА ТОВАРИ ПО ВРЕМЕ НА ПРЕВОЗ	ЗАСТРАХОВКА "ПОКА" И "ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ"	ЗАСТРАХОВКА НА "ЩЕТИ НА ИМУЩЕСТВО"	ЗАСТРАХОВКА ГО, СВЪРЗАНА С ПРИТЕКАВАНОТО И ИЗПОЛЗВАНОТО НА МПС	ЗАСТРАХОВКА ГО, СВЪРЗАНА С ПРИТЕКАВАНОТО И ИЗПОЛЗВАНОТО НА ЛЕТАТЕЛНИ АПАРАТИ	
1	"ЕВРОЛАЙФ БЪЛГАРИЯ" ЕООД	1 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	"МАРШ" ЕООД	256 790	236 061	2 662 105	3 744	0	6 623	1 021 918	4 977 022	5 518 953	588 090	200	
3	"АЙ Енд Джи Иншуърънс БРОКЕРС" ООД	1 553 350	0	3 700 775	813 326	0	5 795	119 940	2 007 299	216 927	5 065 431	0	
4	"ПФОЕ АГЕНЦИЯ" ЕООД	195 328	0	10 081 740	0	0	0	17 659	55 987	57 237	1 398 262	0	
5	"ТЕПРА ИНШУРАНС" ЕООД	22 115	0	6 927 129	0	0	0	22 679	227 813	98 511	1 717 542	0	
6	"ЕВРОБРОКЕР" ООД	14 271	0	4 246 936	0	0	0	134 527	410 549	178 069	791 259	0	
7	"КМ и д" ЕООД	0	0	1 845	0	0	131 449	5 573 130	0	0	0	0	
8	"БЪЛГАРИЯ НЕТ" АД	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 558 824	0	
9	"МЕРКАНТО ИНС" ООД	22 425	0	321 317	0	0	0	0	42 486	33 485	5 084 142	0	
10	"СУАБ - СБА" ЕООД	28 565	23 546	76 062	0	0	0	0	0	7 192	4 477 928	0	
11	"БРОКЕР ИНС" ООД	120 348	22 675	1 330 408	0	239 600	989	53 605	204 024	586 476	423 695	959 363	
12	"БРОКЕР 2001" ЕАД	312	0	4 054 559	0	0	0	737	15 119	0	73 584	0	
13	"ЗБК БАЛКАН" АД	65 038	27 384	2 338 039	0	0	3 048	15 294	244 038	74 704	813 869	0	
14	"АОН БЪЛГАРИЯ" ЕООД	39 519	142	373 984	0	0	0	20 518	17 452	2 122 852	52 176	374 366	
15	"М М ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН БРОКЕР" ЕООД	8 134	0	2 075 920	0	0	1 175	10 546	6 917	128 202	559 816	0	
16	"МВМ - I" ЕООД	4 816	0	1 962 932	0	0	0	69 607	0	93 023	93 400	0	
17	"АВВИ" ООД	8 999	0	254 790	11 897	0	0	111 712	99 929	1 019 773	75 944	0	
18	"АФИН ИНШУРЪНС" ЕООД	0	0	1 915 110	0	0							